

Sodišče: Vrhovno sodišče

Oddelek: Civilni oddelek

ECLI: ECLI:SI:VSRS:2018:II.IPS.219.2017

Evidenčna številka: VS00012189

Datum odločbe: 18.04.2018

Opravična številka II.stopnje: VSL Sodba II Cp 1592/2016

Senat: Anton Frantar (preds.), dr. Ana Božič Penko (poroč.), dr. Mateja Končina Peternel, mag. Rudi Štravs, Janez Vlaj

Področje: PRAVO INTELEKTUALNE LASTNINE

Institut: kolektivno upravljanje avtorske in sorodnih pravic - kolektivne organizacije - kabelska retransmisija avdiovizualnih del - predobstoječa glasba v avdiovizualnih delih - razmerje med filmsko in predobstoječo glasbo - višina nadomestila za javno uporabo glasbenih del - določitev višine nadomestila - Pravilnik o javni priobčitvi glasbenih del - primernost tarife - neobstoj veljavne tarife

Zveza: ZASP člen 31, 81, 81/1, 146, 147, 156, 156/1, 157/7 157a. Direktiva Sveta 93/83/EGS z dne 27. septembra 1993 o uskladitvi določenih pravil o avtorski in sorodnih pravicah v zvezi s satelitskim radiodifuznim oddajanjem in kabelsko retransmisijo člen 1. Pravilnik o javni priobčitvi glasbenih del (1998) člen 1. Skupni sporazum med Zavodom AIPA in Združenjem kabelskih operaterjev Slovenije (2011) točka 1

Jedro

Toženka je imela v spornem obdobju z Zavodom AIPA sklenjeno licenčno pogodbo in je z njo uredila razmerja do vseh soavtorjev avdiovizualnih del, tudi do skladatelja filmske glasbe. Zato za kabelsko retransmisijo filmske glasbe ni dolžna še enkrat plačati nadomestila tožniku kot organizaciji, ki kolektivno upravlja male glasbene pravice.

Nikjer v ZASP pa ni določeno, da bi skladatelj predobstoječe glasbe z vključitvijo njihove glasbe v avdiovizualno delo prenehale pravice javnega predvajanja te glasbe. Četudi se glasba predvaja v avdiovizualnem delu, gre še vedno za priobčitev glasbe v smislu njene slišne zaznave, ki se od siceršnjega predvajanja glasbe ne razlikuje toliko, da bi bilo zato treba zmanjšati pravice njenih avtorjev. Še vedno se za priobčitev te glasbe javnosti zahteva dovoljenje avtorja.

Zavod AIPA zato ne upravlja s pravicami avtorjev predobstoječe glasbe. S tem, ko je toženka v spornem obdobju plačala nadomestilo Zavodu AIPA, razmerja do njih še ni uredila.

Utemeljeno pa toženka opozarja, da sta nižji sodišči napačno razlagali Pravilnik 1998. V 2. členu točke f) Pravilnika 1998 je bilo izrecno določeno, da sestavlja tožnikov repertoar tudi glasba iz avdiovizualnih del.

Filmska glasba tako iz repertoarja ni bila izključena. To pa pomeni, da je bila tarifna postavka za kabelsko retransmisijo glasbe oblikovana tudi ob upoštevanju plačila za filmsko glasbo.

Minimalna tarifa se brez splošne tarife ne more uporabljati, saj predstavlja le njeno dopolnitev v skrajnih primerih. Samo splošna tarifa lahko izraža dejansko vrednost izkoriščanja avtorskih del. Ni namen minimalne tarife, da nadomesti splošno.

Napačno je stališče sodišča druge stopnje, da dejanska uporaba ne vpliva na veljavnost tarife. Okoliščina, da so bila razmerja med pravnima strankama, tako kot med ostalimi člani ZKOS in tožnikom, več kot deset let urejena v skladu z Memorandumom in njegovimi dopolnitvami, je v tem sporu zelo pomembna. Skrajno neživljensko bi bilo, da bi se ob takšnih dejanskih okoliščinah kot v tem sporu kot primerna tarifa upošteval znesek, ki je bil enostransko sprejet pred dvajsetimi leti.

Po podelitvi dovoljenja za kolektivno upravljanje pravic kabelske retransmisije avdiovizualnih del Zavodu AIPA je toženka odstopila od licenčnih pogodb, ZKOS pa od Memoranduma in Dodatkov. Vrhovno sodišče ocenjuje, da je tedaj glede nadomestila za kabelsko retransmisijo glasbenih del nastala pravna praznina.

Vrhovno sodišče je pri zapolnitvi nastale praznine kot pravno pravilo, ki se nanaša na podoben primer, uporabilo Skupni sporazum, sklenjen med ZKOS in Zavodom AIPA. Kot izhodišče je upoštevalo načelo, da je primernost tarife dosežena, ko je bila vsaka od udeleženih strank s svojimi pravicami in potrebami upoštevana in je prejela to, kar se ji dolguje. Gre za tarifo, namenjeno zgolj za uporabo v konkretnem sporu in določeno glede na zbrano procesno gradivo in primerljive predpise. Njen izračun v ničemer ne prejudicira tarife za bodoča razmerja med pravnima strankama in se lahko uporablja zgolj začasno, dokler SAP ne določi veljavne tarife za kabelsko retransmisijo glasbenih del.

Izrek

I. Reviziji tožeče stranke se delno ugotovi ter se sodba sodišča druge stopnje spremeni tako, da se pritožbi tožeče stranke delno ugotovi ter se sodba sodišča prve stopnje v točki I izreka spremeni tako, da se znesek "83.246,34 EUR" v 1. in 3. alineji nadomesti z zneskom "94.478,89 EUR", znesek "86.742,80 EUR" v 2. alineji nadomesti z zneskom "97.975.35 EUR", v točki II izreka pa se spremeni tako, da se glasi: "V preostalem delu se sklep o izvršbi Okrajnega sodišča v Ljubljani VL 211161/2012 z dne 2. 1. 2013 v 1. in 3. odstavku razveljavi in se tožbeni zahtevek v tem delu zavrne."

II. Sicer se revizija tožeče stranke zavrne.

III. Revizija tožene stranke se zavrne.

IV. Vsaka stranka krije sama svoje stroške revizijskega postopka.

Obrazložitev

Oris dejanskega stanja

1. Tožnik zahteva od toženke, ki je kabelska operaterka, plačilo za kabelsko retransmisijo glasbenih del v obdobju od julija do novembra 2012. V spornem obdobju je imela toženka 98.965 naročnikov in letni prihodek v višini 47.460.502,00 EUR.
2. Dne 12. 3. 1998 je tožnik pridobil stalno dovoljenje Urada za intelektualno lastnino (UIL) za kolektivno upravljanje malih glasbenih pravic, med katere spada tudi pravica kabelske retransmisije glasbenih del. Dne 23. 1. 2001 pa mu je bilo podeljeno začasno dovoljenje za kolektivno upravljanje pravic kabelske retransmisije avdiovizualnih del.
3. Tožnik je sprejel Pravilnik o javni priobčitvi glasbenih del, ki je bil objavljen v Uradnem listu št. 29/1998 (v nadaljevanju Pravilnik 1998). Prvi odstavek II. poglavja tarife iz tega pravilnika je določal: "Višina avtorskega honorarja za javno radiodifuzijo se določi s pogodbo z uporabniki ali z njihovimi združenji. Pri določanju višine plačila se upoštevajo standardi, ki jih je sprejela Mednarodna konfederacija avtorskih društev (CISAC) in priporočila Svetovne organizacija za intelektualno lastnino (WIPO), in sicer: a) da je plačilo avtorskih pravic sorazmerno pomembnosti uporabe avtorskih del v dejavnosti uporabnika; b) da se za uporabo 100 % zaščitenega repertoarja plača 10 % avtorskih pravic." V drugem odstavku II. poglavja te tarife pa je bilo zapisano: "Če iz dokumentacije ni možno določiti prihodkov, ki se nanašajo na dejavnost radijske postaje ali so le-ti v nesorazmerju z običajnimi stroški radijskega programa, bo SAZAS določil plačilo avtorskega honorarja glede na vrsto postaje in področje slišnosti radijskega ali televizijskega programa oziroma razsežnost kabelskega omrežja in sicer: ... 7. Kabelska retransmisija - minimalni avtorski honorar je 42 SIT (sedaj 0,175 EUR) po naročniku. Avtorski honorar se plača mesečno ... Navedeni kriteriji se upoštevajo tudi v primeru, če razmerja med SAZAS in uporabnikom še niso pogodbeno urejena."
4. Ustavno sodišče je z odločbo U-I-165/03 z dne 15. 12. 2005 razveljavilo prvi odstavek poglavja II - Javno oddajanje - tarife Pravilnika. Utemeljilo je, da so bila v njej opredeljena merila presplošna, da bi lahko naslovnik norme na njihovi podlagi sam določil višino avtorskega honorarja za radiodifuzijo. V pravilniku ni bilo določb o tem, kateri prihodki se upoštevajo kot osnova za izračun avtorskega honorarja. Ni bilo zapisano niti kako se določa delež varovanih del v programu niti kako se upoštevata ta delež in pomembnost uporabe avtorskih del v dejavnosti uporabnika.
5. Plačevanje pravic kabelske retransmisije je bilo v praksi urejeno z leta 1999 sklenjenim Memorandumom o ureditvi avtorskih in sorodnih pravic za televizijske in radijske programe, retransmisirane v kabelskih sistemih v Sloveniji (v nadaljevanju Memorandum). Na strani imetnikov pravic so pri njegovi sklenitvi nastopali tožnik in tuji zastopniki imetnikov pravic: AGICOA kot zastopnik producentov avdiovizualnih del, EBU kot zastopnik javnih televizijskih organizacij ter VPRT kot zastopnik zasebnih televizijskih organizacij. Na strani uporabnikov je sodelovalo Združenje kabelskih operaterjev Slovenije (ZKOS), katerega član je tudi toženka. Dne 1. 8. 2002 je bil sklenjen Aneks k Memorandumu, ki so ga z ZKOS sklenili tožnik, AGICOA, EBU in VG Media, nato pa z veljavnostjo od 1. 1. 2007 še Dodatek k Memorandumu. Tožnik je skrbel za nemoteno izvajanje teh pogodb tudi za druge imetnike pravic in sklepal licenčne pogodbe z uporabniki. Predmet licenciranja so bile avtorske pravice za glasbena in avdiovizualna dela, imetniki pravic pa so se zavezali, da jamčijo tudi za vse ostale avtorske in sorodne pravice v skladu s slovensko zakonodajo. Pravdni stranki sta na podlagi Memoranduma in njegovih dopolnitev sklenili tri licenčne pogodbe, s katerimi so bile na toženko neizključno prenesene vse pravice, ki jih ta potrebuje za kabelsko retransmisijo avtorskih del (prvi odstavek 74. člena Zakona o avtorski in sorodnih pravicah, ZASP).

6. Dne 11. 10. 2010 je UIL ZavodU AIPA podelil stalno dovoljenje za kolektivno upravljanje pravic kableske retransmisije avdiovizualnih del. Posledično je razpadel sistem podeljevanja licenc za kablesko retransmisijo po načelu vse-na-enem-mestu, ki je temeljil na Memorandumu, Aneksu in Dodatku. ZKOS je odstopil od krovnega sporazuma, toženka pa od licenčnih pogodb.

7. Med ZKOS in Zavodom AIPA je bil dne 7. 12. 2011 v zvezi s pravicami kableske retransmisije avdiovizualnih del sklenjen skupni sporazum, ki je bil objavljen v Uradnem listu RS, št. 106/11. V njem je bilo za obračunsko leto 2012 določeno mesečno nadomestilo 0,44 EUR oziroma 0,45 EUR za posamezno aktivno uporabniško razmerje. V spornem obdobju je imela toženka sklenjeno licenčno pogodbo z Zavodom AIPA in je plačala nadomestila v skladu s Skupnim sporazumom.

8. Pravdni stranki pa nista mogli določiti sporazumne tarife za pravice kableske retransmisije glasbenih del. ZKOS je zato dne 31. 5. 2012 pred Svetom za avtorsko pravo (SAP) vložil zahtevo za določitev primerne tarife za kablesko retransmisijo glasbenih del. Predlagal je, da naj SAP za čas trajanja postopka sprejme začasno tarifo, vendar on tega ni storil.

Odločitvi sodišča prve in druge stopnje

9. Sodišče prve stopnje je tožbenemu zahtevku ugodilo glede plačila glavnice v višini 83.246,34 EUR in pripadajočih zakonskih zamudnih obresti, v presežku, glede glavnice v višini 389.252,57 EUR, pa je tožbeni zahtevek zavrnilo. Višino nadomestila je obračunalo glede na minimalno tarifo za kablesko retransmisijo glasbenih del iz Pravilnika 1998, odštelo pa je 3.496,46 EUR, ki jih je toženka poravnala dne 9. 1. 2013. Utemeljilo je, da upravlja tožnik male glasbene pravice, med katere spada tudi pravica kableske retransmisije glasbenih del. Ker pa ZASP med soavtorje avdiovizualnega dela uvršča tudi skladatelje glasbe, ki je posebej ustvarjena za uporabo v filmu (v nadaljevanju: filmska glasba), ti nastopajo v vlogi soavtorja avdiovizualnega dela in ne v vlogi avtorja glasbenega dela. Zato uporabniki tožniku niso dolžni plačati honorarja za kablesko retransmisijo filmske glasbe, temveč ga plačujejo Zavodu AIPA. Tožnik upravlja pravice na glasbenih delih, ki se retransmitirajo skupaj z avdiovizualnim delom, pa zanj niso bila posebej ustvarjena (v nadaljevanju: predobstoječa glasba), pa tudi s pravicami na filmski glasbi, kadar se ta retransmitira samostojno. Enake pravice je tožnik upravljal v okviru Memoranduma, saj je AGICOA upravljal pravice na avdiovizualnih delih, katerih imetniki so producenti. Enake pravice je zastopal tudi po Pravilniku 1998. ZASP je namreč že v prvotni različici¹ določal, da velja za soavtorja avdiovizualnega dela tudi skladatelj glasbe, ki je pisana posebej za to delo. Tarifa iz Pravilnika 1998 je z uveljavitvijo novele ZASP-B v skladu s četrtnim odstavkom njenega 26. člena pridobila naravo veljavnega skupnega sporazuma. Nanj je sodišče vezano v skladu s sedmim odstavkom 157. člena ZASP. To velja ne glede na to, da so uporabniki, ki so pristopili k Memorandumu, plačevali avtorski honorar skladno z licenčnimi pogodbami. Tarifa se je uporabljala od leta 1998 do 1999, očitno pa tudi za tiste uporabnike, ki niso bili člani ZKOS oziroma ki niso sklenili licenčnih pogodb. Memorandum z dodatki pa ni nikoli pridobil veljavnosti skupnega sporazuma, saj ni bil objavljen v Uradnem listu. Veljal je le med pogodbenimi strankami. Ni pa veljal za tiste kableske operaterje, ki k Memorandumu niso pristopili in ki niso podpisali licenčnih pogodb. Tarifa iz Pravilnika 1998 je dobila zakonsko moč. Četudi gre za avtorsko varstvo v minimalnem obsegu, je to varstvo ustrezno, da zaščiti avtorske pravice. Sodišče je tarifo dolžno uporabiti, če bi pa menilo, da je neustavna, pa bi moralo sprožiti postopek pred Ustavnim sodiščem.

10. Sodišče druge stopnje je pritožbi pravnih stranki zavrnilo in potrdilo sodbo sodišča prve stopnje. Čeprav je prvotni ZASP v tretjem odstavku 153. člena ZASP dopuščal posebne tarife z združenji

uporabnikov, je to veljalo samo, če je bila sporazumno dogovorjena nižja tarifa. Ugovori o nezakonnosti ali neprimernosti tarife v redni pravi niso upoštevni. Da je tu sodna pristojnost izključena, izhaja tudi iz 157. d člena ZASP. Sodišče zato o primernosti tarife ne more odločati kot o predhodnem vprašanju. Ta zadeva ni primerljiva s sodno prakso, ki je pri javnem predvajanju fonogramov dala prednost sporazumu iz leta 2006 glede na enostransko tarifo Zavoda IPF iz leta 2005. V Memorandumu je bilo namreč dogovorjeno višje nadomestilo. Dejanska uporaba tarife ne vpliva na njeno veljavnost. Zavrnilo je pritožbeni očitke, da je tožnik upravljal tudi pravice skladateljev, ki so soavtorji avdiovizualnih del. Že samo dejstvo, da toženka kabelsko retransmitira tudi glasbena dela, utemeljuje njeno dolžnost plačati minimalen avtorski honorar, ne glede na količino po kablu retransmitirane glasbe.

Bistvo revizijskih navedb

11. Zoper sodbo sodišča druge stopnje sta obe pravdni stranki vložili revizijo. Uveljavljata revizijske razloge bistvenih kršitev določb pravnega postopka in zmotne uporabe materialnega prava. Vsaka izmed pravnih strank predlaga, da revizijsko sodišče njeni reviziji ugodi in izpodbijano sodbo spremeni, oziroma jo razveljavi in vrne zadevo sodišču prve oziroma druge stopnje v novo sojenje.

12. Tožnik se v reviziji zavzema za to, da je treba pri višini plačila za kabelsko retransmisijo uporabiti običajno plačilo oziroma zadnja plačila, ki so temeljila na licenčnih pogodbah, sklenjenih na podlagi Memoranduma ter Dodatka. Meni, da je sodišče druge stopnje napačno ugotovilo, da Memorandum ne predstavlja skupnega tarifnega sporazuma, ker ni bil javno objavljen. V letu njegove sklenitve v ZASP še ni bilo določeno, da mora biti skupni sporazum objavljen v Uradnem listu. To zahtevo je uvedla šele novela ZASP-D v letu 2006. Sodišče druge stopnje je materialno pravo uporabilo retroaktivno, s čimer je kršilo 155. člen Ustave RS. Napačno in povsem arbitrarno je tudi stališče, da je sklepanje skupnih sporazumov mogoče le, če vsebujejo nižje avtorske honorarje. ZASP tega ne zahteva. Poleg tega sodišče druge stopnje niti ne preveri, koliko so uporabniki po Memorandumu plačevali za kabelsko retransmisijo glasbenih del. Tožnik se sklicuje tudi na Bernsko konvencijo za varstvo književnih in umetniških del (Bernska konvencija), ki v drugem odstavku 11. bis člena določa, da avtorju iz naslova javnega predvajanja njegovih avtorskih del pripada pravično plačilo. Takšno je lahko le tisto, ki odseva korist iz uporabe avtorskih del in je bilo sporazumno dogovorjeno. Minimalni avtorski honorar ne predstavlja pravičnega nadomestila, saj je bil določen samo za posebne primere, ko na primer uporabnik ni ustvarjal prihodkov ali pa jih je prikrival. Tarifa v II. poglavju Pravilnika 1998 je bila določena kot celota, kot splošna tarifa z minimalnim avtorskim honorarjem, ki je predstavljal varovalko, da se uporabnik ne bi izognil plačilu avtorskega honorarja. Ker je Ustavno sodišče z ustavno odločbo U-I-165/03 razveljavilo splošno tarifo, je smiselno razveljavilo tudi minimalno tarifo. Sklicuje se tudi na kršitev pravil konkurence, saj bi potemtakem vsak kabelski operater plačeval enako, ne glede na to, koliko TV in radijskih programov retransmitira. Sodišče druge stopnje je prezrlo, da je obseg uporabe večji pri tistem operaterju, ki posreduje več programov, ne glede na število naročnikov. To je v nasprotju s sodno prakso Sodišča EU v zadevi C-52/07-Kanal 5 in TV 4 in 27/76-United Brands proti Komisiji.

13. Toženka v reviziji nasprotuje stališču nižjih sodišč, da upravlja tožnik tudi s pravicami na predobstoječi glasbi. Meni, da je avdiovizualno delo nedeljiva celota. Predobstoječa glasba je z vključitvijo vanj postala njegov nedeljivi sestavni del in se zato ne more upravljati ločeno od avdiovizualnega dela. Avtorjem prispevkov se s takšnim stališčem ne odvzema avtorskopравниh upravičenj na njihovih delih, saj oni v pogodbi s producentom dogovorijo pogoje, pod katerimi bodo dovolili uporabo svojega dela pri dokončanju avdiovizualnega dela. Tožnik je tudi v preteklosti ves čas zastopal stališče in upravljal več pravic, kot jih sme upravljati ob pravilni razlagi ZASP. S Pravilnikom 1998 je določil tarifo

za pravice na vsej glasbi, tudi filmski. Nepravilnost zaključkov sodišča izhaja že iz okoliščine, da je tožnik ves čas vztrajal, da sme kot glasbena kolektivna organizacija kolektivno upravljati tudi vso glasbo oz. pravice vseh avtorjev glasbe, ki se predvaja v okviru avdiovizualnih del, saj je takšna praksa in ureditev uveljavljena v tujini. To izhaja iz njegovih trditvev v zadevi X Ips 97/2012, da dovoljenje Zavoda AIPA posega v njegovo stalno dovoljenje, ker se nanaša tudi na filmsko glasbo. Obseg tožnikovega dovoljenja je bil resda zamejen z dovoljenjem z dne 12. 3. 1998, vendar tožnik te omejitve v praksi ni spoštoval. Sodišče mora presoјati tudi primernost tarife, če ta bistveno odstopa od tarif v drugih državah članicah. Takšno ravnanje pomeni zlorabo prevladujočega položaja na trgu in je prepovedano. Memorandum in Dodatek nista določala višine nadomestila za avtorsko pravico na glasbenih delih, saj je bila določena enotna cena. Če tarife za glasbena dela ne bi bilo, bi običajno plačilo predstavljala plačila na trgu EU, ne pa višina nadomestil, ki jih je tožnik določil z internimi razdelilniki.

14. Vsaka revizija je bila vročena nasprotni stranki. Tožnik je na toženkinino revizijo vložil odgovor, v katerem nasprotuje njenim revizijskim ugovorom in predlaga, da Vrhovno sodišče revizijo kot neutemeljeno zavrne. Zahteva tudi povračilo stroškov odgovora na revizijo. Meni, da ni namen 105. člena ZASP, da bi skladatelj glasbe, ustvarjene posebej za avdiovizualno delo, odvzel avtorske pravice na njihovi glasbi in jih nadomestil s pravicami na avdiovizualnem delu. Ta člen dodatno varuje legitimne interese teh avtorjev tako, da njihovo obstoječo pravico na glasbenih delih dopolni še z upravičenji na avdiovizualnem delu kot celoti. Gre za avtorjeva dodatna moralna in materialna upravičenja.

Presoja Vrhovnega sodišča

15. Tožnikova revizija je delno utemeljena, toženkina pa ni utemeljena.

Obseg pravic, ki jih tožnik sme upravljati

16. Toženkini revizijski očitki, da sta nižji sodišči napačno opredelili obseg tožnikovega dovoljenja za kolektivno upravljanje malih glasbenih pravic, niso utemeljeni. Njuna presoja je v tem delu materialnopravno pravilna.

17. Da bi obogatil avdiovizualno delo z glasbo, lahko producent izbere obstoječe glasbeno delo, nato pa za pridobitev ustrezne licence stopi v stik z imetnikom pravic na njem (predobstoječa glasba). Lahko pa se dogovori s skladateljem, da bo posebej za njegovo avdiovizualno delo napisal glasbo, ki bo spremljala vizualne in govorjene sekvence (filmska glasba).

a) Pravica kableske retransmisije filmske glasbe

18. Skladatelj filmske glasbe je v skladu s 6. točko prvega odstavka 105. člena ZASP soavtor avdiovizualnega dela. Skupaj z ostalimi avtorji mu pripada nedeljiva avtorska pravica na avdiovizualnem delu. Njegov delež na materialnih koristih iz izkoriščanja avdiovizualnega dela se določi glede na njegov dejanski prispevek, če ni s pogodbo drugače določeno (prvi in tretji odstavek 12. člena ZASP). Kot soavtor ima tako pravico kableske retransmisije avdiovizualnega dela (31. člen ZASP).

19. Zmotno je tožnikovo stališče, da 105. člen ZASP dodatno varuje interese teh avtorjev tako, da njihovo obstoječo pravico na glasbenih delih dopolni še z upravičenji na avdiovizualnem delu kot celoti. To bi pomenilo, da lahko skladatelj filmske glasbe zahteva od uporabnika dvojno plačilo za isto priobčitev filmske glasbe (torej za isto dejanje - predvajanje filma v TV programu), in sicer najprej kot avtor

glasbenega dela, nato pa še kot soavtor avdiovizualnega dela. Zahteva po dvojnem plačilu bi za uporabnike predstavljala nesorazmerno breme.

20. V dovoljenju, ki ga je UIL podelil Zavodu AIPA, je zapisano, da velja za kolektivno upravljanje pravic kableske retransmisije avdiovizualnih del za vse soavtorje, med njimi pa je izrecno naveden tudi skladatelj filmske glasbe. Toženka je imela v spornem obdobju z Zavodom AIPA sklenjeno licenčno pogodbo. Po njej je za kablesko retransmisijo avdiovizualnih del plačevala nadomestila, dogovorjena v Skupnem sporazumu iz leta 2011. S to licenco je uredila razmerja do vseh soavtorjev avdiovizualnih del, tudi do skladatelja filmske glasbe. Zato za kablesko retransmisijo filmske glasbe ni dolžna še enkrat plačati nadomestila tožniku kot organizaciji, ki kolektivno upravlja male glasbene pravice.²

b) Kableska retransmisija predobstoječe glasbe

21. Drugačen pa je režim upravljanja pravic kableske retransmisije predobstoječe glasbe. ZASP v 106. členu opredeli skladatelje predobstoječe glasbe kot avtorje prispevkov k avdiovizualnemu delu. Ti nimajo položaja soavtorja avdiovizualnega dela, s tem pa tudi ne pravice kableske retransmisije avdiovizualnega dela. Nikjer v ZASP pa ni določeno, da bi skladateljem predobstoječe glasbe z vključitvijo njihove glasbe v avdiovizualno delo prenehale pravice javnega predvajanja te glasbe. Četudi se glasba predvaja v avdiovizualnem delu, gre še vedno za priobčitev glasbe v smislu njene slišne zaznave, ki se od siceršnjega predvajanja glasbe ne razlikuje toliko, da bi bilo zato treba zmanjšati pravice njenih avtorjev. Še vedno se za priobčitev te glasbe javnosti zahteva dovoljenje avtorja.

22. Zavod AIPA ima dovoljenje UIL za kolektivno upravljanje pravic kableske retransmisije avdiovizualnih del vseh soavtorjev, tudi skladatelja filmske glasbe. To dovoljenje pa se ne nanaša na pravice avtorjev prispevkov, saj ti v njem niso niti omenjeni. Zavod AIPA zato ne upravlja z njihovimi pravicami. S tem, ko je toženka v spornem obdobju plačala nadomestilo Zavodu AIPA, še ni uredila razmerja do avtorjev predobstoječe glasbe.

23. Prispevek skladatelja predobstoječe glasbe je glasbeno delo. Tožnik v skladu z dovoljenjem z dne 12. 3. 1998 upravlja pravice kableske retransmisije glasbenih del. Na dlani je torej, da to dovoljenje obsega tudi upravljanje pravic na predobstoječi glasbi. Tožnik je zato od toženke upravičen zahtevati plačilo za kablesko retransmisijo predobstoječe glasbe.

24. Toženka se neutemeljeno sklicuje na tretji odstavek 107. člena ZASP, po katerem se s sklenitvijo pogodbe o filmski produkciji šteje, da so avtorji prispevkov izključno in neomejeno prenesli na filmskega producenta pravico do uporabe svojih prispevkov za dokončanje avdiovizualnega dela. Kolektivno upravljanje pravic kableske retransmisije je po 4. točki 147. odstavka ZASP obvezno, zato je tožnik kot pristojna kolektivna organizacija za upravljanje pravic kableske retransmisije glasbenih del upravičen zahtevati nadomestila za kablesko retransmisijo predobstoječe glasbe, ta nadomestila pa je nato dolžan razdeliti upravičencem. Tretji odstavek 107. člena ZASP bi se lahko nanašal zgolj na vprašanje, kdo je končni upravičenec do nadomestila, ne pa na razmerje med kolektivno organizacijo in uporabnikom.

25. Niti ni mogoče na podlagi četrtega odstavka 107. člena ZASP sklepati po nasprotnem razlogovanju, da avtorji predobstoječe glasbe nimajo pravice kableske retransmisije njihove glasbe v okviru avdiovizualnih del. Prvi odstavek 14.bis člena Bernske konvencije izrecno določa, da uživa kinematografsko delo varstvo kot izvirno delo brez škode za pravice avtorja kateregakoli dela, ki bi bilo lahko prirejeno ali reproducirano. ZASP ne določa izrecno, da bi avtorjem predobstoječe glasbe v okviru avdiovizualnih del

prenehala oziroma "zamrznila" pravica kableske retransmisije. Zato je treba uporabiti splošno pravilo iz 31. člena ZASP, po kateremu jim pripada tudi to materialno avtorsko upravičenje.

26. S takšno razlago se pravica do avtorskega honorarja za kablesko retransmisijo zagotavlja vsem avtorjem, katerih glasba se predvaja v okviru avdiovizualnih del - skladateljem filmske glasbe po Zavodu AIPA, skladateljem predobstoječe glasbe pa po tožniku. S tem je za avtorje ohranjeno premoženjsko jedro te pravice, tj. primerno denarno nadomestilo v njihovo korist.³

c) Glede ugovora nedeljivosti avdiovizualnega dela

27. Niso utemeljeni toženkini revizijski ugovori, da je avdiovizualno delo skupaj z glasbo po naravi stvari nedeljiva celota in da se zato lahko avtorske pravice oseb, ki so sodelovale pri nastanku tega dela, uveljavljajo zgolj skupaj, po eni organizaciji. V primerjalnem pravu se je večinoma uveljavilo ravno nasprotno stališče, da se pravice na glasbi uveljavljajo ločeno od pravic na avdiovizualnem delu.⁴ Avdiovizualno delo in glasbeno delo v njem sta z dejanskega vidika dve samostojni avtorski deli, ki sta sicer povezani, vendar ne na tak način, da bi glasbeno delo v avdiovizualnem delu spremenilo svojo naravo. Na obeh lahko obstaja samostojna avtorska pravica.⁵ Stvar zakonodajalca je, ali bo skladatelju podelil soavtorstvo na avdiovizualnem delu, oziroma bo ta tudi v primeru predvajanja glasbe skupaj z avdiovizualnim delom ohranil izključne pravice kot avtor glasbenega dela. Še ločeno od tega pa je vprašanje, katera kolektivna organizacija bo uveljavljala njegove pravice.

28. Ker je ustvarjalno sodelovanje med skladateljem filmske glasbe, ostalimi ustvarjalci filma in producentom bistveno intenzivnejše od sodelovanja slednjih z avtorjem predobstoječe glasbe, obravnava ZASP filmsko glasbo kot nedeljiv del avdiovizualnega dela, njenemu skladatelju pa daje soavtorstvo na avdiovizualnem delu. To pa samo po sebi še ne pomeni, da je bilo glede na te določbe ZASP nujno, da pridobi Zavod AIPA v upravljanje tudi pravice na filmski glasbi.⁶ Delitev upravljanja pravic skladateljev glasbe med dve kolektivni organizaciji je posebnost našega sistema avtorskega prava. Iz tega spora je razvidno, da takšna rešitev v praksi ni najboljša, saj razmejitev med obsegom pravic, ki jih upravljata tožnik in Zavod AIPA, iz samega zakona ni jasno in nedvoumno razvidna. Takšno stanje pa lahko vpliva na pripravljenost uporabnikov, da kolektivni organizaciji plačujejo nadomestila za licence, saj ni že samo po sebi očitno, kaj je sploh predmet licence.

29. Ni utemeljeno toženkino sklicevanje na judikat X Ips 97/2012, saj se je ta nanašal na vprašanje upravljanja pravic soavtorjev avdiovizualnega dela, ne pa skladateljev predobstoječe glasbe. V tem judikatu tako Vrhovno sodišče ni zastopalo stališča, da bi se predobstoječa glasba "stopila" v avdiovizualnem delu, saj se z vprašanjem upravljanja te glasbe sploh ni ukvarjalo. Kot bistveno pa je štelo okoliščino, da je po ZASP skladatelj filmske glasbe soavtor avdiovizualnega dela, kar pa ne velja za skladatelja predobstoječe glasbe.⁷

Obseg pravic, ki jih je tožnik dejansko upravljal do podelitve dovoljenja Zavodu AIPA

30. Utemeljeno pa toženka opozarja, da sta nižji sodišči napačno razlagali Pravilnik 1998. V 2. členu točke f) Pravilnika 1998 je bilo izrecno določeno, da sestavlja tožnikov repertoar tudi glasba iz avdiovizualnih del. Filmska glasba tako iz repertoarja ni bila izključena. To pa pomeni, da je bila tarifna postavka za kablesko retransmisijo glasbe oblikovana tudi ob upoštevanju plačila za filmsko glasbo. Takšno oblikovanje tarife je bilo povsem dopustno, saj tedaj ni bilo kolektivne organizacije, ki bi specialno upravljala s pravicami kableske retransmisije filmske glasbe.

31. Utemeljen je tožnikov revizijski očitek, da sta sodišči nižjih stopenj napačno uporabili materialno pravo, ko sta pri izračunu običajnega honorarja (na njegovo višino je vezana odškodnina za kršitev avtorskih pravic) uporabili minimalno tarifo za kabelsko retransmisijo glasbenih del iz Pravilnika 1998. Minimalna tarifa iz drugega odstavka II. poglavja tarife Pravilnika 1998 namreč z uveljavitvijo ZASP-B ni pridobila narave skupnega sporazuma. Splošna tarifa za kabelsko retransmisijo glasbenih del, ki je bila določena v prvem odstavku, je bila preveč nedorečena, da bi lahko predstavljala podlago za izračun primerne nadomestila. Zato tudi pred njeno razveljavitvijo s strani Ustavnega sodišča ni bila uporabljiva. Minimalna tarifa pa se brez splošne tarife ne more uporabljati, saj predstavlja le njeno dopolnitev v skrajnih primerih. Samo splošna tarifa lahko izraža dejansko vrednost izkoriščanja avtorskih del. Ni namen minimalne tarife, da nadomesti splošno. Tako kot je Vrhovno sodišče v judikatu II Ips 325/2016 potrdilo obstoj pravne praznine glede pravic radiodifuznega oddajanja glasbenih del, velja v odnosu do minimalne tarife iz Pravilnika 1998 enako tudi za pravice kabelske retransmisije teh del.

32. Poleg tega je minimalna tarifa po Pravilniku 1998 vključevala tudi nadomestila za filmsko glasbo, kot je že pojasnjeno v 30. točki obrazložitve te sodbe. Ker je toženka nadomestila za kabelsko retransmisijo filmske glasbe že plačala Zavodu AIPA, jih ni dolžna še enkrat plačati tožniku. Vendar to ne pomeni, da je treba minimalno tarifo še zmanjšati, temveč je to dodaten razlog, da je ni mogoče uporabiti za odmero nadomestila v tem sporu.

Pomen Memoranduma in Dodatkov

33. Utemeljeni so tožnikovi revizijski ugovori, da sta sodišči nižje stopnje Memorandum z Dodatki napačno obravnavali kot običajno licenčno pogodbo.

34. Ustavno sodišče RS je v odločbi U-I-240/10-15 z dne 16. 5. 2013 že pojasnilo, da temelji kolektivno uveljavljanje pravic na pogodbenem načelu.⁸ Z Memorandumom kot krovno pogodbo je predstavnik slovenskih kabelskih operaterjev s predstavniki imetnikov pravic sporazumno vzpostavil celosten sistem plačevanja nadomestil v zvezi s kabelsko retransmisijo. Ta je nadomestil enostransko določen sistem po Pravilniku 1998. Toženka je nato z licenčnimi pogodbami pridobila pravice po načelu "vse-pravice-na-enem-mestu" (one-stop-shop). Tožnik je za ostale predstavnike imetnikov pravic v fazi pobiranja nadomestil deloval kot skupna inkasantska služba.⁹ S tem je bil tudi na slovenskem ozemlju vzpostavljen tak sistem pobiranja nadomestil kabelske retransmisije, ki je primerljiv ureditvam iz drugih držav članic.¹⁰

35. Stališče, da je bil Memorandum več kot le običajna dvostranska licenčna pogodba, je sprejeto tudi v pravni teoriji: Trampuž ga uvrsti med sporazumne tarife oziroma na seznam skupnih sporazumov, sklenjenih v Sloveniji.¹¹ Vrhovno sodišče je v judikatu II Ips 77/2016 že pojasnilo, da predstavljajo Memorandum in njegovi Dodatki skupno tarifo, pri sklenitvi katere je sodelovalo več kolektivnih zastopnikov imetnikov pravic. Zavrnilo je tudi vse toženkine argumente, povezane s tem, da so pri sporazumu sodelovali tuji kolektivni zastopniki imetnikov pravic in predstavniki RTV organizacij. Takšen način sodelovanja med kolektivnimi zastopniki je varovan v okviru temeljne svoboščine prostega pretoka storitev (56. člen Pogodbe o delovanju Evropske unije, PDEU). Storitve, ki jih opravljajo kolektivne organizacije, s področja uporabe te svoboščine niso izključene.¹²

36. Pri razlagi 157. člena ZASP (v različici, ki je stopila v veljavo z uveljavitvijo novele ZASP-D) je treba upoštevati tudi Direktivo Sveta 93/83/EGS z dne 27. septembra 1993 o uskladitvi določenih pravil o

avtorski in sorodnih pravicah v zvezi s satelitskim radiodifuznim oddajanjem in kabelsko retransmisijo. Po njej se lahko varovana dela retransmitira po kablu le z dovoljenjem na pogodbeni osnovi, države članice pa morajo takšne dogovore varovati.¹³ V uvodnih izjavah 9 in 30 direktive je tudi izrecno zapisano, da je treba nemoteno uporabo pogodbenih dogovorov v praksi spodbujati, kadarkoli je to le mogoče, tudi z dodatnimi ukrepi. Določb ZASP zato z vidika pravic kabelske retransmisije ni mogoče razlagati tako, da je pomen skupne sporazumne tarife za pogodbene stranke zaradi opustitve objave kaj manjši.

37. Okoliščina, da so bila razmerja med pravdnima strankama, tako kot med ostalimi člani ZKOS in tožnikom, več kot deset let urejena v skladu z Memorandumom in njegovimi dopolnitvami, je v tem sporu zelo pomembna. Skrajno neživljensko bi bilo, da bi se ob takšnih dejanskih okoliščinah kot v tem sporu kot primerna tarifa upošteval znesek, ki je bil enostransko sprejet pred dvajsetimi leti. To bi bilo tudi v nasprotju z načelom, uveljavljenim v avtorskem pravu, da mora biti avtor primerno (ne pa zgolj v minimalnem obsegu) udeležen na koristih iz svojih avtorskih stvaritev.¹⁴

Pristojnost sodišč, da presoja primernost tarif

38. Vrhovno sodišče poudarja, da redna sodišča niso pristojna presoјati primernosti tarif, ki so splošno določene glede na posamezne načine oziroma obseg izkoriščanja varovanih vsebin in se v praksi tudi dejansko uporabljajo. So pa pristojna in dolžna, da vsakokrat preverijo veljavnost tarif in njihovo skladnost z ZASP. Številne okoliščine v tem sporu nasprotujejo priznanju veljavnosti in uporabljivosti minimalne tarife iz Pravilnika 1998: ta tarifa je bila določena kot minimalna, za izjemne primere, medtem ko splošna tarifa dejansko ni bila določena. Več kot deset let je povsem izven okvirov Pravilnika 1998 deloval sistem podeljevanja skupnih licenc za kabelsko retransmisijo varovanih vsebin. Hkrati pa so bile v njo vključene tudi pravice, ki jih sedaj upravlja druga kolektivna organizacija.

Stanje po prenehanju veljavnosti Memoranduma in Dodatkov – zapolnitev pravne praznine

39. Po podelitvi dovoljenja za kolektivno upravljanje pravic kabelske retransmisije avdiovizualnih del Zavodu AIPA je toženska odstopila od licenčnih pogodb, ZKOS pa od Memoranduma in Dodatkov. Vrhovno sodišče ocenjuje, da je tedaj glede nadomestila za kabelsko retransmisijo glasbenih del nastala pravna praznina.

40. Ker SAP kljub zahtevi ZKOS ni določil začasne tarife, mora to praznino zapolniti sodišče. Zaradi uveljavljenega načela odplačnosti v avtorskem pravu namreč sodišče zahtevka zgolj zaradi neobstoja veljavne tarife ne sme zavrni, temveč mora odločiti o višini tarife za konkreten primer.¹⁵ Pri tem ima zaradi narave stvari široko polje proste presoje, lahko uporabi tudi pravno literaturo, podatke iz primerljivih razmerij v zvezi s kolektivnim upravljanjem pravic itd.

41. Vrhovno sodišče je pri zapolnitvi nastale praznine kot pravno pravilo, ki se nanaša na podoben primer, uporabilo Skupni sporazum, sklenjen med ZKOS in Zavodom AIPA. Kot izhodišče je upoštevalo načelo, da je primernost tarife dosežena, ko je bila vsaka od udeleženih strank s svojimi pravicami in potrebami upoštevana in je prejela to, kar se ji dolguje.¹⁶

42. Pri izračunu primerne tarife za ta spor pa se Vrhovno sodišče ni oprlo na zneske, ki jih je tožnik po lastnem zatrjevanju prejemal na podlagi Memoranduma in Dodatkov. Cena licence v paketu se namreč lahko razlikuje od cene, določene zgolj za eno pravico kabelske retransmisije. Tožnikova zahteva po plačilu 0,4237 EUR na naročnika je tudi sicer pretirana upošteva zneske, ki jih je v spornem obdobju iz

naslova kableske retransmisije avdiovizualnih del prejemal Zavod AIPA, sploh ker ti vsebujejo tudi nadomestila za skladatelje filmske glasbe. Zato takšnega plačila za sporno obdobje ni mogoče šteti za običajnega v smislu 81. člena ZASP.

43. V drugem odstavku III. člena tarife sporazuma, ki ga je ZKOS sklenil z Zavodom AIPA, so določena mesečna nadomestila za kabelsko retransmisijo avdiovizualnih del za posamezno aktivno uporabniško razmerje. Nadomestila so v letu 2012 znašala 0,44 EUR na naročnika za manj kot 100 TV programov oziroma 0,45 EUR na naročnika za več kot 100 TV programov. Vrhovno sodišče zato kot izhodišče za ugotovitev primerne tarife v tem sporu jemlje mesečno nadomestilo 0,45 EUR. Nadaljnji pravni akt, ki ga je sodišče uporabilo pri iskanju primerne nadomestila, je Pravilnik Zavoda AIPA o delitvi nadomestil. V njegovem 15. členu je določeno, koliko točk pripada posameznemu soavtorju avdiovizualnega dela ob odsotnosti drugačnega dogovora: skladatelju filmske glasbe pripada 6 od skupno 46 točk, skupno torej 13 odstotkov. Od nadomestila 0,45 EUR tako pripada skladatelju filmske glasbe 0,056 EUR, ostalim soavtorjem pa 0,394 EUR.

44. Iz sodbe sodišča prve stopnje izhaja, da je bilo pogodbeno dogovorjeno razmerje med avdiovizualnimi deli in glasbenimi deli v Memorandumu 61,4 % : 38,6 %. Vrhovno sodišče zastopa stališče, da pogodbeno dogovorjena razmerja odražajo dejanska, zato je to razmerje uporabilo pri presoji višine primerne tarife za kabelsko retransmisijo glasbenih del. Ob upoštevanju tega razmerja bi skupno vsem avtorjem glasbe, vključno s skladatelji filmske glasbe, pripadalo 0,248 EUR. Od tega zneska je treba odšteti, kar je toženka že plačala Zavodu AIPA za skladatelje filmske glasbe (0,056 EUR). Vrhovno sodišče tako ocenjuje, da znaša primerna tarifa za kabelsko retransmisijo glasbenih del v konkretnem primeru 0,198 EUR na naročnika mesečno.

45. Vrhovno sodišče pri tem poudarja, da gre za tarifo, namenjeno zgolj za uporabo v konkretnem sporu in določeno glede na zbrano procesno gradivo in primerljive predpise. Njen izračun v ničemer ne prejudicira tarife za bodoča razmerja med pravnima strankama in se lahko uporablja zgolj začasno, dokler SAP ne določi veljavne tarife za kabelsko retransmisijo glasbenih del.

46. Ugotavljanje, kakšna bi bila primerna tarifa kolektivne organizacije, ki edina na slovenskem trgu daje licence za določene načine izkoriščanja avtorskih del, pomeni ugotavljanje vsebine in vrednosti avtorske pravice, kar je nadvse težavno. Ker ni mogoče določiti stroškov intelektualnega ustvarjanja, tudi ni mogoče ugotoviti, ali so ti stroški in tarife v sorazmerju. Prav tako je težko ugotoviti ekonomsko vrednost intelektualnega ustvarjanja glasbenih del, saj je njihova uporaba samo del celotne storitve kablinskih operaterjev. Vrhovno sodišče se je tako moralo zateči k uporabi določene miselne poti za izračun primerne tarife, katere končni rezultat ustreza zbranemu procesnemu gradivu in v spornem obdobju uveljavljenim razmerjem pri kolektivnem upravljanju pravic. Pri tem se je zavedalo, da sicer lahko obstajajo tudi drugi načini izračuna primerne nadomestila in da bi posamezne postavke, ki jih je uporabilo, lahko tudi nekoliko variirale. Ni pa naloga sodišč, da bi v takšnem primeru postavljala sodne izvedence. Določitev natančnejše splošne tarife je v pristojnosti SAP in ne sodišča.

47. Toženka se neutemeljeno sklicuje na nekaj pravnih ureditev, kjer naj bi veljala nižja plačila za kabelsko retransmisijo glasbenih del. Pomisleki o primernosti bi sicer lahko obstajali, če bi dogovorjeno plačilo dejansko in bistveno presegalo primerljiva plačila v večini drugih držav članic. Vendar bi pri tem morala biti opravljena primerjava na podlagi celovite analize varstva pravic kableske retransmisije v vseh državah članicah, ne pa zgolj na podlagi zneskov iz tistih držav, kjer so plačila najnižja. Primerjava med tarifami v državah članicah pa tudi sicer ni vedno uporabna, saj ima vsaka kolektivna organizacija svoj

način njihovega določanja in uveljavljanja.¹⁷

Višina nadomestila, ki ga je toženka dolžna plačati

48. Tožnik zahteva plačilo za kabelsko retransmisijo glasbenih del za obdobje petih mesecev, od julija do vključno novembra 2012. V tem obdobju je imela toženka 98.965 naročnikov. Tožniku ob upoštevanju postavke 0,198 EUR na naročnika mesečno tako pripada 97,975.35 EUR nadomestila za kabelsko retransmisijo glasbenih del. Od tega zneska je treba odšteti 3.496,46 EUR, ki jih je toženka že poravnala. Toženka je tako tožniku za kabelsko retransmisijo glasbenih del v spornem obdobju dolžna plačati še 94.478,89 EUR.

49. Ker sta sodišči nižje stopnje ob sicer popolno ugotovljenem dejanskem stanju zmotno uporabili materialno pravo, je revizijsko sodišče reviziji ugodilo in sodbi sodišč prve in druge stopnje spremenilo tako, da se v točki I izreka sodbe sodišča prve stopnje znesek "83.246,34 EUR" v 1. in 3. alineji nadomesti z zneskom "94.478,89 EUR", znesek "86.742,80 EUR" v 2. alineji nadomesti z zneskom "97,975.35 EUR", v točki II izreka pa se spremeni tako, da se glasi: "V preostalem delu se sklep o izvršbi Okrajnega sodišča v Ljubljani VL 21161/2012 z dne 32. 1. 2013 v 1. in 3. odstavku razveljavi in se v tem delu tožbeni zahtevek zavrne." V delu, v katerem je tožnik zahteval več, pa je revizijo zavrnilo (prvi odstavek 380. člena Zakona o pravnem postopku, ZPP).

50. Ker razlogi, zaradi katerih je bila vložena revizija, niso vplivali na znižanje s strani sodišč nižjih stopenj že prisojenega nadomestila, je Vrhovno sodišče toženkino revizijo zavrnilo (378. člen ZPP).

51. Ker je bilo tožnikovi reviziji ugodeno zgolj v manjšem delu, toženkina revizija pa je bila zavrnjena, je Vrhovno sodišče odločilo, da krije vsaka stranka svoje stroške revizijskega postopka. Zaradi zgolj delnega uspeha tožnikove revije ni spremenilo odločitve o stroških postopka na prvi in drugi stopnji (154. člen v zvezi z drugim odstavkom 165. člena ZPP).

¹ Objavljeni v Uradnem listu RS št. 21/95.

² Pri tem je treba pojasniti, da se dovoljenje Zavodu AIPA nanaša samo na pravico kabelske retransmisije avdiovizualnih del in pravico do pravičnega nadomestila za tonsko ali vizualno snemanje avdiovizualnih del, ki se izvrši pod pogoji privatne ali druge lastne rabe (1. točka izreka dovoljenja UIL). Tožnik je zato še vedno upravičen pobirati nadomestila, kadar se filmska glasba, v ali izven avdiovizualnih del, priobči na drug način (2. točka 26. člena; 27. člen, 28. člen, 29. člen, 30. člen, 32. člen ZASP).

³ Da je za imetnike pravic bistvena ohranitev premoženjskega jedra pravic kabelske retransmisije, tudi M. Trampuž: Medijski pravili "must-carry" in "must-offer" v razmerju do avtorske in sorodnih pravic, Pravna praksa, 2018, št. 2, str. 95.

⁴ Cigoj tako v članku Kinematografsko delo v avtorskem pravu, ZZR, XLVII. letnik, Ljubljana, 1987, str. 24 pojasni, da so v večini držav Bernske unije sodišča sklenila, da ima samo skladatelj pravico izvajanja glede zvočnega filma.

⁵ E. Ulmer: Urheber- und Verlagsrecht, Springer, Berlin 1951, str. 103. Avtor pojasni, da je sicer veliko pravnih teoretikov zastopalo nasprotno stališče, da se glasba vselej zlije s filmom v nedeljivo celoto. Vendar sodišča tega stališča niso sprejela.

⁶ Kot primer lahko navedemo Francijo, kjer kolektivna organizacija za varstvo glasbenih pravic SACEM

upravlja tudi pravice skladateljev filmske glasbe, čeprav ti štejejo za soavtorje avdiovizualnih del.

⁷ Da se judikat X Ips 97/2012 nanaša samo na skladatelje filmske glasbe, je razvidno iz 19. točke obrazložitve.

⁸ Obrobna št. 30 odločbe.

⁹ O skupnih inkasantskih službah glej M. Trampuž, nav. delo (2007), str. 39.

¹⁰ K razvoju sistemov skupnega upravljanja pravic kabelske retransmisije je pomembno prispevala ustanovitev združenja AGICOA v letu 1981; glej M. Ficsor: Collective management of copyright and related rights, WIPO, Ženeva 2002, str. 87.

¹¹ M. Trampuž: Kolektivno upravljanje avtorske in sorodnih pravic : Ureditev v Sloveniji in Evropski skupnosti, GV založba, Ljubljana 2007, str. 94 in 125.

¹² V sodbi v združenih zadevah C-403/08, FAPL, in C-429/08, Murphy, z dne 4. 10. 2011, obr. št. 106–108 je Sodišče EU odločilo, da se morajo avtorske pravice izvrševati v skladu s prostim pretokom storitev tudi po sprejetju Direktive 2006/123/ES. Prav tako je v zadevi C-351/12, OSA, z dne 27. februarja 2014, obr. št. 67-69, izrecno odločilo, da storitve, ki jih opravljajo kolektivne organizacije, niso izključene s področja uporabe 56. člena PDEU.

¹³ T. Dreier, v: M. M. Walter, S. von Lewinski (ur.): European copyright law - a commentary, Oxford University Press 2010, str. 448.

¹⁴ Glej judikat II Ips 196/2017.

¹⁵ M. Trampuž, nav. delo (2007), str. 134.

¹⁶ Odločba Ustavnega sodišča U-I-240/10-15 z dne 16. 5. 2013, obr. št. 14.

¹⁷ Glej npr. sklepne predloge generalnega pravobranilca Francisa Geoffreyja Jacobsa v zadevi C-395/87, Državno tožilstvo v. Jean-Louis Tournier, z dne 26. maja 1989, ZOdl. 1989, str. 2521, obr. št. 59.

Datum zadnje spremembe: 12.07.2018